

WAJIH RAYYAN

KIND
VAN
ALEPPO

 DAVIDSFONDS
UITGEVERIJ

*Voor al degenen die huilend
hun thuis hebben achtergelaten*

En ook voor Marie-Jeanne

I

De lerares is in gedachten verzonken. Ze voelt zich tegengewerkt en staart bedroefd naar haar halflege klas. Er klinkt bitterheid in haar stem wanneer ze de enkele nog aanwezige meisjes toespreekt: ‘Jullie zijn met steeds minder in deze klas. Jullie moeten ook dagelijks gevaar trotseren om naar school te komen. Daarvoor verdienen jullie zeker een compliment, net als jullie ouders die de moed hebben jullie iedere dag weer hiernaartoe te laten gaan. Het voortbestaan van dit lyceum is nu heel onzeker, want als het zo doorgaat, zal er binnenkort niemand meer durven te komen. Er zullen steeds minder leerlingen zijn en ook steeds minder leerkrachten, en dan zal onze school onherroepelijk sluiten zoals de andere scholen in de stad.’

‘Maar jullie, meisjes,’ vervolgt de lerares, ‘jullie moeten me beloven dat jullie weer naar school komen zodra de situatie het toelaat en het ergste gevaar voorbij is. Een leven zonder school, zonder kennis, is een verloren leven, als een onvoltooide symfonie.’ In een opwelling kijkt ze naar Ayla, haar favoriete leerling. Het meisje is bijna vijftien en een van de verstandigsten van haar groep. Ze zit stil voor zich uit te kijken. De lerares gaat naar haar toe en vraagt zachtjes: ‘Waar denk je aan, Ayla? Je zit nu al dagen, weken stilletjes voor je uit te staren. Wat gaat er toch in je om? Vertel het me.’

Ayla zegt niets. Het is Hind, het meisje naast haar, dat ant-

woordt met een stem vol mededogen: 'Ayla is zo stil omdat ze bang is dat ze haar vader nooit meer zal zien. Hij is twee weken geleden opgepakt bij de uitgang van de school waar hij lesgeeft. Hij is sindsdien niet meer thuis geweest. Ayla vreest het ergste voor hem.'

De lerares buigt zich naar Ayla toe en fluistert liefdevol: 'Ik kan niet geloven dat Sami verdwenen is. Ik weiger te geloven dat de band tussen jou en je vader verbroken is. Jullie band is heilig, een band van goedheid en schoonheid en gezond verstand, een band die gegraveerd is in de ziel van het universum, geen enkele kracht is in staat om die af te zwakken of te verbreken.'

'Ja, het kan niet anders of jij zult je vader terugzien', voegt ze er zachtjes aan toe. 'Het is tegennatuurlijk dat een zuiver en briljant iemand als Sami zomaar verdwijnt. Een illustere professor in de wiskunde kan niet gewoon verdwijnen door menselijke waanzin of een religieuze aberratie. Heb vertrouwen in zijn ster en in de jouwe, heb vertrouwen in alles wat onze wereld goed maakt.'

De lerares spreekt vol overtuiging, en voor het eerst sinds lange tijd mompelt Ayla verlegen en met gebroken stem: 'Wat er ook gezegd wordt, wat men ook beweert, mijn vader is niet dood. Ik voel dat hij nog altijd heel dicht bij me is, ik voel constant zijn aanwezigheid. Hij waakt over me, hij beschermt me. Hij leidt me en verbetert me, zoals hij altijd heeft gedaan.'

Ze wil nog meer zeggen, maar hoort haar klasgenoten fluisteren: 'Arme Ayla, ze wordt gek!'

Verbitterd roept ze terug: 'Nee, ik ben niet gek! Ik draai niet door! Kunnen jullie niet verder kijken dan jullie neus lang is? Hebben jullie nog nooit geprobeerd om jullie intuïtie te volgen, zonder te weten wat precies zou gebeuren? Wat mij betreft, ik geloof wat echt is, ik geloof in het licht dat regelrecht

vanaf de bron naar zijn doel beweegt. Ik voel de warmte van dat licht en zie hoe het schijnt in de duisternis. Je moet dom en blind zijn om het niet door te hebben. Waarom zou ik dan niet geloven dat ik op een dag mijn vader levend en wel zal terugzien? Ik geloof het, met heel mijn hart! Ja, ik zal hem zeker terugzien, ik voel het bij elke hartslag in mijn jonge lijf', eindigt ze en ze begint te huilen. De lerares gaat dicht bij haar staan en zegt: 'Ayla, mijn kind, je bent goed en mooi. Je gedraagt je op school altijd voorbeeldig. Vanaf het begin van mijn loopbaan heb ik geen verstandiger meisje in de klas gehad. Je bent anders dan alle anderen, je bent speciaal en je bent heel slim! Het maakt me des te bedroefder te weten dat deze school er binnenkort niet meer zal zijn, dat we gedwongen zullen worden de deuren te sluiten.'

Ayla begint nu luid te snikken en er rollen dikke tranen over haar blozende wangen. Bang kijkt ze de lerares aan en zegt: 'Nee, deze school mag niet verdwijnen! Ik wil hier blijven, samen met mijn klasgenoten en samen met u, lieve juf. Dit is de school van mijn jeugd, ik ken geen enkele andere school die zo hoog staat aangeschreven. En ik ken geen andere lerares die zo aardig en behulpzaam is als u bent.'

Terwijl Ayla haar liefde en bewondering voor de school en haar lerares probeert te verwoorden, maakt de loodzware stilte in de klas langzaam plaats voor een litanie aan verzuchtingen. Eerst is het alleen geroezemoes, maar geleidelijk aan valt op te maken waarover het gaat: alle leerlingen vinden het verschrikkelijk dat hun school binnenkort moet sluiten.

En Ayla? Die bereidt zich al voor op de onzekere toekomst. Sinds de verdwijning van haar vader en de voortschrijdende vernieling van de stad vraagt ze zich af of de dwaasheden van de mens kunnen worden vergeven. Mag ze er nog op hopen dat op een dag de zon zal opkomen en over een nieuwe wereld zal schijnen?

‘Ik ben heel bang,’ zegt de lerares, ‘dat er straks van onze klas alleen herinneringen overblijven. We hebben samen veel onvergetelijke momenten meegemaakt, en het zal pijn doen om daaraan terug te denken. Maar de gebeurtenissen volgen hun eigen weg – sommige fanatiekelingen zeggen dat het geschreven staat – en niemand ontkomt aan zijn lot, ongeacht zijn macht, invloed of arrogantie.’

Wanneer Ayla de klas verlaat, pakt de lerares haar hand, kijkt haar diep in de ogen en fluistert: ‘Als deze school binnenkort dichtgaat, wil ik dat je zo snel mogelijk een andere school vindt. Maak jezelf waar, zoek jouw waarheid en toon de wereld wie je bent. Volgens mij ben je zeer de moeite waard, je bent van onschatbare waarde. Vertrek uit deze verdoemde omgeving! Volg je eigen weg, luister naar je hart, zoek waar je bestemming ligt. Dwing de wereld om je te steunen; dat kan alleen als je bewijst dat je uitmuntend bent.’

Ayla knikt instemmend, een traan biggelt over haar wang. Ze raapt al haar moed bij elkaar en vraagt de lerares: ‘Mag ik u iets vertellen, iets vreemds dat ik net heb meegemaakt?’

‘Natuurlijk,’ antwoordt de lerares, ‘ga je gang, ik luister!’

Aangemoedigd door de tedere blik van haar juf begint Ayla: ‘Zo’n drie dagen geleden was ik op weg naar school, toen een imam naar mij toe kwam. Hij droeg een boekentas onder de arm. Plotseling viel de boekentas open en er dwarrelden papieren over de stoep. Spontaan schoot ik de man te hulp en raapte enkele van zijn papieren op. Toen ik die aan hem gaf, meende ik achter zijn grote snor en baard iemand te zien die me bekend voorkwam. Ook in zijn stem klonk iets bekends toen hij “Moge God je beschermen” tegen me zei. De manier waarop hij het zei, laat me niet meer los.’

‘En jij,’ vraagt de lerares benieuwd, ‘heb jij iets tegen hem gezegd? Heb je hem geantwoord?’

‘Nee,’ reageert Ayla bedroefd. ‘Daar gaf hij me de tijd niet voor. Hij draaide zich om, vervolgde zijn weg en liet mij aan mijn lot en al mijn vragen over. Maar ik weet zeker dat hij zo zenuwachtig was omdat hij iets wilde verbergen, iets wat ik niet mocht weten. Misschien wist hij iets wat hij me niet kon vertellen omdat het mij en mijn familie kwaad zou kunnen doen?’

Ayla barst in tranen uit, maar herstelt zich en vraagt: ‘Begrijpt u er iets van? Ik raak er eerlijk gezegd niet wijs uit.’

‘Denk je dat het je vader was?’ vraagt de lerares, alsof het een waarheid is die Ayla niet durft uit te spreken.

‘Nee, ik denk het niet,’ zegt Ayla. Na een korte pauze voegt ze eraan toe: ‘Ik ben er in ieder geval niet zeker van. Er zijn meer verschillen dan overeenkomsten tussen deze imam en mijn vader. En bovendien is mijn vader geen imam...’

‘Heb je tegen iemand anders iets gezegd over deze ontmoeting?’ vraagt de lerares.

‘Alleen tegen mijn moeder Yana,’ antwoordt Ayla vlak. ‘Ze heeft me ervan overtuigd dat er op de wereld heel veel mensen zijn die sterk op elkaar lijken. Ze heeft me trouwens opgedragen tegen niemand iets te zeggen over mijn dwaze idee; dat zou alleen maar de duivelse krachten om ons heen aantrekken.’

‘Ik raad je ook aan om dit aan niemand anders te vertellen. Je moeder heeft er ongetwijfeld goede redenen voor,’ zegt de lerares geïntrigeerd en ze slaat haar armen om Ayla heen.

‘Wat ik niet begrijp,’ bekent Ayla, ‘is waarom er in onze stad steeds meer buitenlanders moeten rondlopen, van die fanatieke moslims die stoer doen en onbuigzaam en autoritair zijn. Ze scheppen chaos en richten vernielingen aan. En de-

genen die hen financieren en wapens leveren, kennen geen pardon. Ze sturen Syrië en de Syriërs terug naar een ver verleden, naar een vergeten tijd van ongeletterdheid.

De lerares, die zwijgend heeft geluisterd, herhaalt de wijze woorden van Yana: 'Meng je niet in dit alles, rakes de negatieve krachten die ons omringen niet op.'

Ayla knikt langzaam, draait zich dan om en gaat naar huis, naar haar moeder.

Kind van Aleppo
Wajih Rayyan

© 2022 Davidsfonds / Standaard Uitgeverij nv, Franklin Rooseveltplaats 12,
B-2060 Antwerpen en Wajih Rayyan
Gemaakt onder licentie van Davidsfonds. 'Davidsfonds' is het
geregistreerde merk van Davidsfonds vzw, Quinten Metsysplein 12,
3000 Leuven.

www.standaarduitgeverij.be
info@standaarduitgeverij.be

Vertegenwoordiging in Nederland:
New Book Collective, Utrecht
www.newbookcollective.com

Eerste druk juni 2022

Opmaak omslag: Buro Blikgoed
Omslagillustratie: © Westend61 / fStop Images / Malte Mueller
Opmaak binnenwerk: Ready2Print

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in
enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën,
opnamen of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming
van de uitgever.

ISBN 978 90 223 3914 5
D/2022/0034/288
NUR 301